

Økonomi for geografer – opgaver til uge 50

Opgave 1 (Varian kap. 14):

- Forklar begrebet (net) consumer's surplus verbalt, grafisk og matematisk.
- Betragt en efterspørgselskurve efter en vare: $D(p) = 10 - 2p$. Udregn consumer's surplus i to situationer, hvor prisen på varen er hhv. 3 og 4. Brug gerne en figur.
- Hvad er ΔCS , altså ændringen i consumer's surplus ved en prisændring fra 3 til 4?
- Vis i figuren, hvordan man kan opdele ΔCS i to dele, og forklar hvad de hver for sig udtrykker.
- Forklar begrebet producer's surplus verbalt og grafisk.
- Hvordan er sammenhængen mellem producer's surplus og profit. (Hint: Tænk på, hvordan udbudskurven er udledt)

Opgave 2 (Varian kap. 16):

- Hvad kan retfærdiggøre antagelsen om et kompetitivt marked?
- Definer ligevægten i økonomien. Hvorfor er dette en ligevægt?
- Indtegn i et (x, p) – diagram ligevægten i en sædvanlig situation med en aftagende efterspørgselskurve, og en stigende udbudskurve.
- Indtegn consumer's surplus og producer's surplus i diagrammet.
- Hvordan påvirkes ligevægten ved et skift udad i efterspørgselskurven, eks. pga. øget reklameindsats for det pågældende produkt.
- Forklar med udgangspunkt i figur 16.3 i Varian, betydningen af, om en skat pålægges forbrugerne eller producenterne af en vare. Hvad betyder dette rent administrativt for, hvordan en skat føres ud i praksis?
- Antag nu, at virkningen af en skat analyseres i et diagram, hvor prisen er den pris forbrugeren betaler. Indtegn i et nyt diagram en situation, hvor udbudskurven er meget elastisk (næsten horisontal), og indtegn ligevægten. Hvem bærer hovedparten af byrden ved indførelsen af en skat i denne situation? Kan man sige noget generelt om dette¹?

¹ Til besvarelsen af spørgsmål g) kan der hentes hjælp i figur 16.6 i Varian.

- h) Indtegn i et nyt diagram med ”normale” efterspørgsels- og udbudskurver en situation, hvor der indføres en stykskat. Indtegn consumer’s surplus og producer’s surplus før og efter indførelsen af skatten.
- i) Identificer ændringen i CS og PS.
- j) Indtegn skatteprovenuet ved skatten.
- k) Forklar med baggrund i den figur du netop har tegnet, hvad *dødvægtstabet* ved en skat er.
- l) Hvad betyder Pareto efficiens?
- m) Forklar hvorfor den kompetitive ligevægt (markedsligevægten) er Pareto optimal.